

W RĘKACH MARYI

O. MIROŚLAW MARIA KOPCZEWSKI OFMCONV

W RĘKACH MARYI

TEOLOGIA ODDANIA NIEPOKALANEJ W ŻYCIU I PISMACH
ŚW. MAKSYMILIANA MARII KOLBEGO

WYDAWNICTWO
OJCÓW FRANCISZKANÓW
NIEPOKALANÓW 2024

Projekt okładki:
Janusz Jarażny

Skład:
Karolina Podrażka

Korekta literacka:
Anna Rastawicka

Można drukować:
o. Grzegorz M. Bartosik OFMConv, prowincjał
Warszawa, 6 marca 2024 r. L. dz. 133/24

Praca doktorska z teologii, ze specjalności: mariologia,
napisana pod kierunkiem o. prof. dr. hab. Pawła Warchoła OFMConv
UNIWERSYTET KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO
WYDZIAŁ TEOLOGICZNY
INSTYTUT MARYJNO-KOLBIAŃSKI „KOLBIANUM” W NIEPOKALANOWIE

W serii Bibliotheca Kolbiana dotychczas ukazały się:

1. Iwona Zielonka, *Teksty Starego Testamentu w czytaniach mszalnych na uroczystości i święta maryjne*, Niepokalanów 2012.
2. Ks. Janusz Królikowski, *Bogurodzica Dziewica*, Niepokalanów 2013.
3. Ks. Janusz Królikowski, *Bogiem sławiona Maryja*, Niepokalanów 2015.
4. Ks. Piotr Kaczmarek, *Matka Boża a dialog z islamem*, Warszawa 2021.

© Copyright by Wydawnictwo Ojców Franciszkanów Niepokalanów 2024

ISBN 978-83-7766-265-6

Wydawnictwo Ojców Franciszkanów Niepokalanów
Paprotnia, ul. O. Maksymiliana Kolbego 5, 96-515 Teresin
tel. 46 864 22 08
e-mail: wydawnictwo@niepokalanow.pl
www.wydawnictwo.niepokalanow.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	9
PRZEDMOWA	11
WSTĘP	15

ROZDZIAŁ I

ŹRÓDŁA MARYJNOŚCI

1.	Maryjne aspekty życia Polaków w II połowie XIX wieku	24
1.1.	Praktyki religijne	24
1.2.	Maryja Królową Polski	26
2.	Rodzina Kolbów	28
2.1.	Rodzice	29
2.2.	Wychowanie synów	35
2.2.1.	Sposób wychowania	36
2.2.2.	Doświadczenia maryjne	38
2.3.	Losy rodziny Kolbów	41
3.	Zakon Ojców Franciszkanów	44
3.1.	Nauka na szczęblu podstawowym	44
3.2.	Małe Seminarium Franciszkanów we Lwowie	46
3.3.	„Rycerski” akt oddania się Królowej Polski	48
3.4.	Nowicjat i początki klerykatu	50
4.	Pobyty w Rzymie	53
4.1.	Studia filozoficzno-teologiczne	54
4.2.	Życie duchowe	57
4.3.	Świadek masońskiego ataku na papieża	60
4.4.	Zapatrzony w maryjne objawienia	61
4.5.	Przyjaźń ze świętymi	64
4.6.	Kapłan	67
4.6.1.	Święcenia kapłańskie	67
4.6.2.	Pierwsza Msza święta	69
5.	Zakon franciszkański na straży Niepokalanego Poczęcia	70

ROZDZIAŁ II

MARYJA NIEPOKALANA MATKĄ BOGA, POŚREDNICZKĄ I KRÓLOWĄ

1.	Predestynacja Maryi	80
1.1.	Niepokalana według Bożego zamysłu	80
1.2.	Bunt i porażka aniołów	82
1.3.	Zapowiedź zwycięstwa Niekokalanej i Jej potomstwa	83
2.	Niepokalanie Poczęta	85
2.1.	Kim jesteś, Niekokalana?	85
2.2.	Duch Święty – Poczęcie Niestworzone	88
2.3.	Niekokalana Oblubienicą Ducha Świętego	90
3.	Macierzyństwo Maryi	94
3.1.	Matka Boga.	95
3.2.	Matka pod krzyżem	99
3.3.	Maryja Matką duchową	101
4.	Maryja Pośredniczką łask	104
4.1.	Chrystus jedynym Pośrednikiem	104
4.2.	Pośrednictwo w Duchu Świętym	107
5.	Królowa i Pani	111
5.1.	Podstawy królewskiej godności Maryi	111
5.2.	Maryja Królową świata i ludzkich serc	114
5.3.	W służbie Niekokalanej	116
6.	Zwycięstwa Niekokalanej	117
6.1.	„Ono zmiążdży ci głowę”	118
6.2.	Moc Niekokalanej w walce ze złem	119
6.3.	Zaufanie Niekokalanej	121

ROZDZIAŁ III

ODDANIE SIĘ NIEPOKALANEJ SEKRETEM ŚWIĘTOŚCI

I EWANGELIZACJI

1.	Człowiek stworzony na obraz i Boże podobieństwo	125
1.1.	Życie Boga w stworzeniach	126
1.2.	Człowiek stworzony na obraz i podobieństwo Boga	128
1.3.	Tragizm grzechu i jego konsekwencje	130
1.4.	Łaska Boża	132

1.4.1.	Duch Święty źródłem łaski	132
1.4.2.	Przeciwnicy łaski: szatan, ciało, świat	134
1.4.3.	Święci wzorem współpracy z łaską	136
1.5.	Sakramenty źródłem uświęcenia człowieka	137
2.	Oddanie się Niepokalanej	139
2.1.	Co to znaczy oddać się Maryi?	140
2.2.	Akt poświęcenia NMP Niepokalanej	144
3.	Istota oddania Niepokalanej	148
3.1.	Rozum ludzki	149
3.2.	Wola człowieka sprawdzianem miłości ku Bogu i Niepokalanej	152
3.3.	Maksymalizm	154
4.	Etapy oddania Niepokalanej w drodze ku świętości	158
4.1.	„Rzecz i własność” umniejszeniem czy wywyższeniem człowieka?	158
4.2.	Różnice i podobieństwa w idei oddania św. Maksymiliana a idei niewolnictwa św. Ludwika Marii Grigniona de Montfort	162
4.3.	Oddanie Niepokalanej pomocą w nawróceniu i uświęceniu	166
4.4.	Niepokalana Mieszkaną duszy człowieka	171
4.5.	Męczeństwo miłości	175

ROZDZIAŁ IV

APOSTOLAT POD ZNAKIEM NIEPOKALANEGO POCZĘCIA

1.	Rycerstwo Niepokalanej	184
1.1.	Powstanie Rycerstwa Niepokalanej	184
1.2.	Cel Rycerstwa Niepokalanej	191
1.3.	Warunki bycia rycerzem	192
1.3.1.	Oddanie Niepokalanej	193
1.3.2.	Noszenie Cudownego Medalika	194
1.3.3.	Zapis w księdze MI	195
1.4.	Środki	196
1.4.1.	Codzienna modlitwa	197
1.4.2.	Apostolstwo Cudownego Medalika	198
1.4.3.	Inne środki	199
1.5.	Struktura Rycerstwa Niepokalanej	200
1.5.1.	MI 1 – Rycerstwo Niepokalanej nie zrzeszone	201
1.5.2.	MI 2 – Rycerstwo Niepokalanej zrzeszone	203
1.5.3.	MI 3 – Rycerstwo Niepokalanej oddane bez ograniczeń	206

2.	Klasztor Niepokalanów	208
2.1.	Geneza klasztoru	208
2.2.	Własność Niepokalanej	210
2.3.	Cel klasztoru niepokalanowskiego	212
2.4.	Formacja mieszkańców Niepokalanowa	214
2.4.1.	Być w dłoniach Niepokalanej	214
2.4.2.	Śluby zakonne	216
2.4.3.	Wartość pracy	219
2.5.	Podbój świata dla Niepokalanej	222
2.5.1.	Niepokalanów japoński	223
2.5.2.	Klasztor-Niepokalanów w innych krajach	226
2.5.3.	Przeszczerpienie idei MI do innych zgromadzeń	228
2.5.4.	Wspólnoty wyrosłe z dziedzictwa kolbiańskiego	230
3.	Apostolstwo przez media	232
3.1.	Znaczenie mass mediów	232
3.1.1.	Zagrożenia ze strony mediów świeckich	233
3.1.2.	Media katolickie	235
3.2.	Akcja prasowa Niepokalanej	236
3.2.1.	<i>Rycerz Niepokalanej</i>	237
3.2.1.1.	Cel <i>Rycerza Niepokalanej</i>	237
3.2.1.2.	Prawda podstawowym kryterium <i>Rycerza Niepokalanej</i>	238
3.2.1.3.	Cześć dla Niepokalanej tematem przewodnim	239
3.2.1.4.	Rozwój <i>Rycerza Niepokalanej</i>	241
3.2.2.	Rozwój akcji wydawniczej	243
3.2.2.1.	<i>Mały Dziennik</i>	244
3.2.2.2.	Czasopisma dla młodzieży i dzieci	246
3.2.2.3.	Inne czasopisma	247
3.2.3.	Radio Niepokalanów	248
	ZAKOŃCZENIE	251
	BIBLIOGRAFIA	257

WYKAZ SKRÓTÓW

POMK I	Św. Maksymilian Maria Kolbe, <i>Pisma, Część I</i> , pr. red. Bar J. R., Niepokalanów 2007
POMK II	Św. Maksymilian Maria Kolbe, <i>Pisma, Część II</i> , pr. red. Bar J. R., Niepokalanów 2007
KMK	<i>Konferencje Świętego Maksymiliana M. Kolbego</i> , opr. i red. Książek J. A., Kaczmarek W. K., pod kier. Bara J. R., Niepokalanów 2009
AK	<i>Ateneum Kapłańskie</i> , r. 63, t. 77, z. 2 (377), listopad – grudzień 1971, <i>Błogosławiony Maksymilian Maria</i> (numer w całości poświęcony o. Maksymilianowi Marii Kolbemu z racji jego beatyfikacji)
ORK	<i>Oświadczenia o rodzinie Kolbów. Oryginały</i> , Niepokalanów 1969
AN	Archiwum w Niepokalanowie
BF	<i>Breviarium Fidei, Wybór doktrynalnych wypowiedzi Kościoła</i> , pr. red. Bokwa I. i inni, Poznań 2007
SW II	Sobór Watykański II, <i>Konstytucje, Dekrety, Deklaracje</i> , Poznań 2002
KKK	<i>Katechizm Kościoła Katolickiego</i> . Poznań 1994
MI	Rycerstwo Niepokalanej (od nazwy łacińskiej Militia Imaculatae)
MI 1	Rycerstwo Niepokalanej – niezrzeszone
MI 2	Rycerstwo Niepokalanej – zrzeszone
MI 3	Rycerstwo Niepokalanej – heroiczne
MD	<i>Mały Dziennik</i>
RN	<i>Rycerz Niepokalanej</i>

PRZEDMOWA

Mariologią św. Maksymiliana Kolbego zajmowało się wielu teologów. O. Mirosław Kopczewski OFMConv wpisuje się w ich badania, skupiając się na akcie oddania Maryi. Czyni to dla tych, którzy pragną się do Niej upodobnić. Stawiając pytania o jego istotę, cel i środki, wchodzi w dialog z czytelnikiem, aby mógł go przyjąć i nim żyć.

W napisaniu tej pracy, oprócz podstawowych źródeł, jakimi były *Pisma* o. Kolbego i liczne opracowania, poświęcone tematyce mariologicznej, pomogły Mu także osobiste doświadczenia. W latach 2000-2012 był przełożonym klasztoru i kościoła w Udziale na Białorusi, nazwanym białoruskim Niepokalanowem. Po powrocie do Polski studiował mariologię na „Kolbianum”, dzięki temu pogłębił prawdę o Maryi i tajemnicy Niepokalanego Poczęcia - sercu Maksymilianowskich rozmyślań.

Tutaj zdecydował się napisać doktorat, pragnąc ukazać – zgodnie z założeniami o. Kolbego – istotę oddania się Maryi. Pomocą w zrozumieniu był mu przywilej Niepokalanego Poczęcia i zachodzące relacje pomiędzy Maryją a Duchem Świętym, który łączy nas z Chrystusem, natomiast Ona jest Jego najsprawniejszym instrumentem. Ścisła jedność, jaka istnieje pomiędzy Maryją a Duchem Świętym stanowi fundament oddania się tych, którzy pragną być Jej wiernymi rycerzami. Bóg oddał Jej w opiekę swego Syna, dlatego każdy, kto chce się Jej oddać, winien zaprosić Ją do swego życia. W realizacji oddania się Maryi służą człowiekowi dary naturalne: intelekt i wolna wola, oraz dary nadprzyrodzone, niezbędne do walki z grzechem, by móc doskonale kochać Boga i bliźnich.

Oddanie się Matce Boga przechodzi w życiu duchowym człowieka poszczególne etapy. „Dusza, która coraz częściej będzie obcować w modlitwie z Maryją, zrozumie Ją doskonale i będzie zafascynowana Jej Boskim uniepokalanieniem, po czym rozpali się miłością do Niej aż do całkowitego wyniszczenia siebie” – wyjaśnia o. Kolbe. Dzięki temu procesowi człowiek powiększa swoje możliwości działania i posiada moc, aby kształtować się na Jej podobieństwo. Kto oddaje się Niepokalanej, dostępuje nowego narodzenia z Ducha Świętego, będącego trwaniem w Bogu. Niepokalana przenosi w łono Boga tych, którzy przyłgnęli do Niej sercem i duszą, aby mogli stać się „nowym stworzeniem”, zrodzonym mocą Parakleta. Chociaż akt oddania jest dziecięco prosty, sprowadzający się do jego odmówienia i noszenia Cudownego Medalika, to nakłada obowiązek solidnej pracy nad sobą, kształtowania wolnej woli, by była czysta i posłuszna jak wola Matki Pana.

Tak rozumiał o. Kolbe zjednoczony z Bogiem dzięki oddaniu się Maryi, osiągając taki stopień wyciszenia wewnętrznego, że jego pokój serca nie mogły zmącić żadne cierpienia i trudności. Żył miłością, potwierdzając czynami pragnienie, aby w każdej ludzkiej duszy dokonało się jakby nowe wcielenie Słowa. Stąd jego antropologia maryjna jest uniwersalna i przekracza ramy czasowe epok. Ten sposób dążenia do ewangelizacji pozwalał mu oddziaływać na Kościół w Polsce i na świecie, aby przemieniać go na lepsze. Czynił to z wiarą w Boga i ufnością w pomoc Maryi, pragnął przyciągnąć do Niej każdego. W tym celu założył Rycerstwo Niepokalanej, aby pozyskać dla Matki Pana nieprzyjaciół Kościoła, masonów – i bronić czystości wiary. Służył temu założony przez niego klasztor o nazwie Niepokalanów, wyróżniający się spośród innych szczególnym szczerzeniem czci Maryi i skutecznie oddziałującym na cały świat. W nim, w nowatorski sposób, wyprzedzając uchwały Soboru Watykańskiego II, rozwinął działalność wydawniczą i medialną, wydając miesięcznik *Rycerz Niepokalanej*, także *Mały Dziennik* i inne pisma. Podobną działalność o. Kolbe rozwijał w Japonii, budując klasztor i ewangelizując tamtejszą ludność, wydając *Rycerza Niepokalanej* w języku japońskim. Jego gorący duch przyciągał mieszkańców krainy Kwitnącej Wiśni, którzy przyjmując chrzest, stawali się gorliwymi katolikami. W ten sposób o. Kolbe, wcielając w życie orędzie o Niepokalanym Poczęciu, ukazywał „nowa erę”, a w Maryi dostrzegał „nowy świat”, w którym Bóg oddał się stworzeniu, by Go miłowało. Stąd jego przemyślenia i działania mają charakter profetyczny. Niepokalane Poczęcie jest nieodzowną rzeczywistością teologiczną w budowaniu na ziemi królestwa Bożego.

Nie byłoby tak skutecznego oddziaływania o. Kolbego bez środowisk, w których przyszedł na świat, wychowywał się i dojrzewał. Pierwszym z nich była religijna rodzina: matka i ojciec, dający czytelne świadectwo wiary poprzez czynne uczestnictwo w życiu Kościoła. O. Maksymilian nasiąkał taką atmosferą, dlatego w pryzmacie duchowego doświadczenia wyłaniała się jego działalność maryjna.

Szczególnym wydarzeniem była wizja Maryi, proponująca mu dwie korony: białą i czerwoną, symbolizujące czystość i męczeństwo. Kolbe, wiedziony drzemiącym w jego naturze maksymalizmem, przyjął obydwie. Został kapłanem i męczennikiem. Wyjeżdżając ze swoim bratem do Niższego Seminarium we Lwowie, w którym przed wiekami król Jan Kazimierz oddał Maryi naród polski, uświadomił sobie po raz kolejny znaczenie tego czynu, aby wprowadzić go w życie. Podczas studiów w Rzymie był z kolei świadkiem masońskiej manifestacji, wymierzonej w papieża i Kościół, która wyzwoliła w nim ideę założenia Rycerstwa Niepokalanej. Od tej pory o. Kolbe jeszcze mocniej pogłębiał wiedzę o roli Maryi, odczytując ją w historii własnego Zakonu i swoich współbraci, którzy czcili i walczyli

o tajemnicę Niepokalanego Poczęcia. Maryja interweniowała też w uzdrowienie jego palca, dzięki wodzie z Lourdes podanej mu przez rektora, usuwając w ten sposób przeszkodę do święceń kapłańskich. Gdy został kapłanem, z uporem i ewangelizacyjnym żarem zachęcał wiernych, aby oddawali się Matce Boga i w ten sposób wypełnili wolę Chrystusa wyrażoną na Krzyżu. Szczytem oddania był czyn złożony z własnego życia za współwięźnia w niemieckim obozie koncentracyjnym Auschwitz. Odszedł do wieczności w wigilię Wniebowzięcia Maryi, 14 sierpnia. Opatrzność potwierdziła miejsce, na jakie zasłużył, będąc wiernym Bogu i kochając Niepokalaną.

Praca o. Mirosława Kopczewskiego OFMConv stanowi cenny wkład dla duszpasterstwa maryjnego i duszpasterstwa w ogóle, który należy wykorzystać, aby mógł dotrzeć pod każdą „polską strzechę”. Wpisuje się ona też w Jego inicjatywę, którą podjął w Niepokalanowie, ustanawiając Spotkania „Oddaj się Maryi”, odbywające się regularnie w pierwsze soboty miesiąca, oraz Wielkie Zawierzenie Niepokalanemu Sercu Maryi w sierpniu każdego roku. W ten sposób łączy tajemnicę Niepokalanego Poczęcia z Niepokalanym Sercem Maryi - znakiem pośrednictwa Ducha Świętego. Daje światło do dalszych badań dla teologów i czcicieli Maryi oraz scala w jedno natchnienia Szaleńca z Niepokalanowa i przesłanie dzieci fatimskich.

Książka zachęca, aby lepiej poznać Maryję i nie przestawać z Nią współpracować. Ona zna swoje dzieci i może im skutecznie pomagać. Dlatego trzeba wejść z Nią w szczególną relację osobową. Bierze Ona nas w matczyną opiekę i kształtuje na wzór swego Syna. Wiedza wcielona w życie sprawia, że chrześcijaństwo jest żywe i skuteczne. Niech lektura tej książki zrodzi nowych i licznych Szaleńców Maryjnych.

o. prof. dr hab. Paweł Warchoł OFMConv

Warszawa, 15 stycznia 2024 r.

